

STEJNÉ PŘÍBĚHY, JINÁ JMÉNA

AKTIVITA: VEŘEJNÝ PROJEKT NA PODPORU LIDSKÝCH PRÁV

Anotace:	Inspirování příběhy z dokumentárních filmů (<i>Až vyrostu</i> , <i>Exit – Dát extremismu sbohem</i> , <i>Jak jsem se stala partyzánkou</i> , <i>Mladí Rusové na útěku</i> , <i>Překonat temnotu</i>) žáci naplánují a zrealizují vlastní projekt (výstavu, happening, závod s úkoly, video, dotazník, anketu atd.) na podporu lidských práv.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VDO (ZV) OV: OVDS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: komunikativní, sociální a personální, občanské OV: komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí
Doporučený věk:	14+
Cíle:	Žáci: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zamýšlí se nad porušováním lidských práv; ▪ zkoumají, jak předat dál své myšlenky a vzbudit v ostatních zájem o prezentované téma; ▪ realizují ve veřejném prostoru vlastní projekt.
Délka:	7–14 dní (2 vyučovací hodiny na úvodní aktivitu, projekci a zadání projektu, následuje realizace projektu a zhodnocení)
Pomůcky:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZADÁNÍ PROJEKTU A–D ▪ EVALUAČNÍ DOTAZNÍK ▪ papíry, psací potřeby
Postup:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zahájíme brainstormingem – ptáme se žáků: <i>Zaznamenali jste ve veřejném prostoru nějakou akci, která upozorňovala na porušování lidských práv? Čeho se týkala a čím konkrétně vás zaujala?</i> 2. Následuje projekce filmu. 3. Bezprostředně po projekci provedeme reflexi emocí žáků pomocí <i>metody I.N.S.E.R.T.</i> Vyzveme žáky, aby si vzali papír a tužku. Papír rozdělí na čtyři pole, která nadepíší znaménky plus (+), minus (-), vykřičník (!) a otazník (?). Ke znaménku plus pak uvádějí to, co na filmu vnímají jako pozitivní, ke znaménku minus naopak to, co pocítují jako negativní. U vykřičníku mohou

hovořit o tom, co pro ně bylo ve filmu nové. Otazník umožňuje klást otázky – odpovědi na ně pak lze poskytnout různými způsoby: od společného hledání (doporučujeme využít INFORMAČNÍ TEXTY k AV lekci) přes zadání práce na příští hodinu až po možnost, že odpovíme sami.

Poznámka: Využít můžete i *další metody reflexe* po filmové projekci.

4. Poté se vrátíme k úvodnímu brainstormingu a ptáme se: *Jsou pro vás postavy ve filmu inspirující? V čem konkrétně? Chtěli byste zkusit ve veřejném prostoru zrealizovat vlastní projekt a upozornit tak na témata, která jsou pro vás důležitá?*
5. Následně se žáky probereme, jaký typ akce lze uspořádat (výstava, happening, flashmob, závod s předsudky, natáčení videa, příprava dotazníku či ankety atd.), a zjistíme, jaký projekt by chtěli zkusit sami zrealizovat.
Poznámka: Žáci mohou pracovat ve skupinkách, které zajímá podobné téma, nebo mohou projekt vymyslet a realizovat v celém třídním kolektivu.
6. Na závěr žákům představíme **ZADÁNÍ PROJEKTU** na základě preferencí třídy (**ZADÁNÍ PROJEKTU A:** Realizace akce ve veřejném prostoru na podporu lidských práv; **ZADÁNÍ PROJEKTU B:** Závod s předsudky; **ZADÁNÍ PROJEKTU C:** Natáčení videa na podporu lidských práv; **ZADÁNÍ PROJEKTU D:** Dotazník a anketa). Každé **ZADÁNÍ PROJEKTU** popisuje jednotlivé kroky potřebné k přípravě akce a nabízí tipy na výběr tématu, ukázky realizace a další doporučení.
7. Žáci připraví a zrealizují vlastní projekt na podporu lidských práv.
Poznámka: Na vypracování projektu je potřeba min. 7 dní, v případě větších projektů mohou přípravy probíhat i několik týdnů. Vyučující, který projekt zadává, zároveň zastává roli mentora, motivuje žáky a provází je jednotlivými kroky realizace.

Poznámka:

K projektu můžete využít obličejové masky, které jsou součástí vizuálu lidskoprávní kampaně **Stejně příběhy, jiná jména**. Rádi vám masky zašleme na základě předchozí registrace a objednávky na [webu kampaně](#).

Reflexe:

Reflexe probíhá formou diskuse po realizaci projektu. Ptáme se žáků: *Je podle vás důležité mluvit o lidských právech ve veřejném prostoru? Jaká forma vám přijde nejlepší a proč?* Na závěr žáci mohou vyplnit **EVALUAČNÍ DOTAZNÍK**. Ve společné diskusi pak zhodnotíme projekt, vypíchneme nejpovedenější momenty a shrneme, na co si dát příště pozor, případně co udělat jinak.

Zkušenosti z praxe:

Třída je na práci s filmem zvyklá, práce s aktivitou tak probíhala velmi dobře a bez komplikací. Jedná se o třídu 2. ročníku gymnázia, náročnou ve smyslu preciznosti finálního výstupu. V tomto případě se jednalo o přípravu video ankety na základě projekce filmu *Překonat temnotu*. Přestože jde o velmi různorodou skupinu, plnou rozličných osobností s rozdílnými zájmy, drží hodně při sobě; od úplného začátku do třídy chodí také tři dívky z Ukrajiny a jedna dívka z Ruska. V rámci průběžné rešerše jsme naráželi na spoustu názorů, některých zcela dezinformačních, které bylo potřeba dementovat, vysvětlit, a navíc se muselo přistupovat citlivě zejména ke studentkám ze zahraničí. Obecně vzato bylo evidentní, že studenti začali nad probíhající válkou přemýšlet ve zcela jiných souvislostech, hlouběji a v kontextu. Sami přišli s myšlenkou zeptat se v anketě také někoho z Ukrajiny a vnést tak do ankety více autentičnosti. Studentky z Ukrajiny a Ruska se zapojily především v souvislosti s hudebním podkresem, který samy vybraly.

Práci na projektu určitě doporučuji, studenti se díky ní dokázali posunout z pozice pasivního příjemce informací do role iniciátora akce. Najednou to byli oni, kdo kladl otázky, museli přemýšlet nad jejich formulací a také nad (nejen) osobním zpracováním odpovědí. Kromě toho se propojili se studenty z jiných tříd, pracovali napříč ročníky, seznámili se. Jen je náročné najít čas (a to jak u studentů, tak u sebe), takže studenti se projektu věnovali i ve svém volném čase.

Tereza Mazourková, Střední průmyslová škola a Gymnázium Na Třebešíně, Praha

STEJNÉ PŘÍBĚHY, JINÁ JMÉNA

ZADÁNÍ PROJEKTU A: REALIZACE AKCE VE VEŘEJNÉM PROSTORU NA PODPORU LIDSKÝCH PRÁV

Cíl projektu:

Realizace vlastního projektu ve veřejném prostoru upozorňujícího na porušování lidských práv. K tomu je možné využít obličejové masky, které odrážejí vizuál lidskoprávní vzdělávací kampaně **Stejné příběhy, jiná jména**.

Jak na to:

1. Diskutujte o lidských právech a vyberte společně téma, na které byste chtěli upozornit ve veřejném prostoru a probudit díky tomu zájem o danou problematiku u ostatních lidí. Můžete se inspirovat tématem promítaného filmu nebo se zaměřit na porušování lidských práv kdekoliv na světě (stejně tak v ČR nebo přímo ve vaší lokalitě).
2. Seznamte se s našimi tipy na různé druhy akcí ve veřejném prostoru. Můžete ale vymyslet i vlastní akci a využít toho, co vám jde – uspořádejte koncert, sportovní zápas, výstavu fotografií, natočte video nebo cokoliv, co vám bude blízké.

Tipy na akce ve veřejném prostoru:

Happening

Hlavním cílem happeningu je překvapit, vyvolat silnou reakci veřejnosti a podnítit tak zájem o dané téma. Pokud nosíte v hlavě nějaký originální či šokující nápad, zkuste myšlenku dále rozvinout v týmu. Provokujte a vtáhněte tak lidi do dění. Happening může nabývat mnoha podob – od jednorázového politicky motivovaného veřejného shromáždění až po pouliční divadelní představení v kostýmech nebo pásmo koncertů, které upozorní na konkrétní společenské problémy. Některé typy větších happeningů musíte ohlásit alespoň pět dní předem na příslušném úřadě. Pokud chcete na veřejné prostranství umístit nějaký (umělecký) předmět, je nutné požádat minimálně s měsíčním předstihem majitele pozemku a příslušný úřad o svolení. Někdy je třeba informovat i městskou policii.

Guerilla

Guerilla (někdy označováno jako „guerilla marketing“) využívá k získání pozornosti netradičních kanálů podobně jako happening. Guerilla je provokativnější a volí ostrý humor. Často se pohybuje na hranici umění, politiky a výtržnosti. Organizátoři guerilly svou akci nenahlašují na úřady a jednají napřímo, kvůli čemuž se mohou dostávat do rozporu se zákony (například nelegální výlep, sprejování atp.). Můžete guerillově oplétat (guerilla knitting) a zkrášlovat místa ve vašem městě nebo rozjet guerilla gardening, kdy aktivisté osázejí květinami opuštěnou a zanedbanou půdu, kterou nevládní. Guerilla často funguje ve fyzickém veřejném prostoru, ale využívá i prostor virtuální (virální marketing, šeptanda či přispívání do online diskusí příspěvky propagujícími konkrétní téma, produkt).

Flashmob

Flashmob je bleskovou akcí ve veřejném prostoru. Nejčastěji trvá do deseti minut a odehrává se na veřejných prostranstvích, kde se shlukuje více lidí (letiště, náměstí, nádraží, obchodní domy atd.). Lidé se stejnou myšlenkou (svolají se osobně nebo přes sociální sítě) se sejdou v přesný čas na předem domluveném místě. Jejich vystoupení je pak většinou něčím neobvyklé. Po několika minutách aktéři opět splynou s davem. Flashmob může být pojat jako čirá recese, ale může být také nástrojem protestu či upozornění na konkrétní problém.

Typická jsou pro flashmob krátká taneční nebo pěvecká vystoupení, zombie walk nebo hromadná polštářová válka.

Veřejná shromáždění

Pokud chcete otevřeně vyjádřit své postoje ke konkrétnímu tématu, můžete tak učinit formou veřejného shromáždění. V případě účasti většího počtu lidí a následné dobré medializace může mít taková akce velký dopad. Veřejným shromážděním jsou například pouliční průvody, demonstrace či některé typy happeningů (ty, které jsou většího rozsahu, jsou přístupné každému a konají se na veřejném prostranství). Snažíte-li se prosadit konkrétní věc na lokální úrovni, je efektivnější, pokud shromáždění předcházejí jiné způsoby komunikace se zastupiteli či úředníky – osobní jednání, lobbying, petice atd.

Výtvarné umění ve veřejném prostoru

Na konkrétní společenský problém je možné upozornit také výstavou výtvarných děl ve veřejném prostoru. Při organizaci veřejné výstavy záleží na tom, zda žáci vystavují svoje díla, či díla jiných autorů. Při vystavování děl jiných autorů je třeba získat jejich souhlas (nebo souhlas jejich správce), tzn. uzavřít licenční smlouvu. Licence může být poskytnuta úplatně nebo bezúplatně. K umístění výtvarných děl na veřejném prostranství musí mít pořadatel souhlas příslušného obecního úřadu a za tzv. zábor veřejného prostranství je třeba uhradit místní poplatek. Možné je ale uspořádat výstavu i ve veřejně přístupných prostorech školy se souhlasem vedení.

3. Následně si v rámci třídy položte následující otázky a hledejte společně odpovědi:

- *Jakou formou chceme sdělovat své myšlenky a zaujmout ostatní lidi ve veřejném prostoru?* (výstava, happening, flashmob, koncert, sportovní zápas atd.)
- *Proč chceme zvolit právě tento způsob prezentace?*
- *Jak do své prezentace zapojíme práci s obličejovými maskami?*
- *Jaké nároky bude naše akce vyžadovat?* (finanční, časové, kapacitní)

4. Zamyslete se nad jednotlivými fázemi projektu (rešerše informací, plánování, příprava, realizace, propagace, zhodnocení a zpětná vazba) a rozdělte si role v týmu. Položte si následující otázky a hledejte společně řešení:

- *Kde budeme vyhledávat fakta o daném tématu?*
- *Jak dlouho budou trvat přípravy a samotná akce?*
Vytvořte si společně harmonogram a určete si termín akce.
- *Kde budeme akci pořádat?*
Vytipujte vhodný veřejný prostor a zajistěte potřebná povolení.
- *Kde budeme shánět finance na realizaci akce?*
Navrhněte společně rozpočet akce a vytipujte si finanční zdroje (vedení školy, individuální dárci, oslovení firem, žádost o grant).

Tip: Není nutné pořádat nákladné akce. Např. happening, guerilla a flashmob jsou typy akcí, které lze uspořádat jen za přispění rodiny nebo zcela bez nákladů.

5. Důležité je také přemýšlet o tom, kdo a jak vám může pomoci (učitelé, spolužáci, přátelé, rodina). Společně diskutujte a navrhněte různé varianty spolupráce.

6. Vytvořte konkrétní návrh prezentace lidskoprávního tématu ve veřejném prostoru.

7. Zapojte i ostatní spolužáky, vyučující a rodinné příslušníky. Informujte je předem o svém záměru a pozvěte je na akci.
8. Pořídte dokumentaci a informujte o akci i po jejím skončení (např. prostřednictvím sociálních sítí, školního časopisu či rozhlasu).
9. Vaše projekty nás zajímají! Budeme rádi, když nám dáte vědět, co chystáte, a pošlete nám fotografie z realizace na michaela.malkova@jsns.cz ke zveřejnění na portále JSNS.CZ.

TIP: Připravte informační letáčky o projektu a rozdávejte je divákům a kolemjdoucím v průběhu akce.

STEJNÉ PŘÍBĚHY, JINÁ JMÉNA

ZADÁNÍ PROJEKTU B: ZÁVOD S PŘEDSUDEKY

Cíl projektu:

Uspořádat závod s jednotlivými zastávkami, na nichž budou účastníci plnit úkoly, které pomohou narušit tradiční předsudky a xenofobní postoje.

K realizaci projektu je možné využít obličejové masky, které odrážejí vizuál lidskoprávní vzdělávací kampaně **Stejné příběhy, jiná jména**.

Jak na to:

- Diskutujte o konkrétních předsudcích a xenofobních postojích a společně vyberte témata, jimž se budete chtít v rámci závodu věnovat. Můžete se inspirovat tématem promítaného filmu nebo se zaměřit na témata, která rezonují ve vaší lokalitě.
- Popovídejte si o různých typech závodů, v rámci kterých účastníci plní jednotlivé úkoly. Položte si následující otázky a společně vyberte druh akce, který chcete uspořádat:
  - *Chceme vytvořit závod s různými kategoriemi a stanovit vítěze?*
  - *Kolik stanovišť chceme do závodu začlenit a bude nutné splnit všechny úkoly?*
  - *Určíme předem časový limit pro splnění konkrétních úkolů?*
  - *Pro kolik lidí chceme závod uspořádat?*
  - *Bude nám stačit vnitřní prostor, nebo budeme hledat vhodnou venkovní lokalitu?*
- Zamyslete se nad jednotlivými fázemi projektu (rešerše informací, vymýšlení stanovišť s jednotlivými úkoly a jejich příprava, realizace závodu, propagace akce, zhodnocení a zpětná vazba). Položte si následující otázky a hledejte společně řešení:
  - *Kde budeme vyhledávat fakta a podklady k danému tématu?*
  - *Jak dlouho budou trvat přípravy a samotná akce?*
Vytvořte si společně harmonogram a určete si termín akce.
  - *Kde budeme akci pořádat?*
Vytipujte vhodný veřejný prostor a zajistěte potřebná povolení.
  - **Tip:** Domluvte se s vedením školy a uspořádejte závod v areálu školy (např. v tělocvičně).
  - *Budeme potřebovat nějaké finance k realizaci akce?*
  - Navrhnete společně rozpočet akce a vytipujte si finanční zdroje (využijte třídní fond, oslovte vedení školy nebo požádejte o pomoc rodinu).
  - *Jak budeme o akci informovat a kde budeme shánět účastníky?*
  - *Jak do závodu zapojíme práci s obličejovými maskami?*

Následně si rozdělte role v týmu.

- Důležité je přemýšlet o tom, kdo a jak vám může pomoci (učitelé, spolužáci, přátelé, rodina). Společně diskutujte a navrhnete různé varianty spolupráce.

Tip: Domluvte se s učiteli a využijte k přípravám závodu i další hodiny (např. hodiny výtvarné výchovy).

- Vymyslete a připravte jednotlivá stanoviště, na kterých budou účastníci závodu s předsudky plnit konkrétní úkoly. Můžete připravit kvízy, využít fotografie a výtvarné pomůcky, zapojit audio ukázky nebo novinové články, využít mobilní aplikace, vymyslet opičí dráhu atd.
- V dostatečném předstihu informujte o akci a pozvěte ostatní spolužáky, kamarády a rodinné příslušníky. Využijte školní nástěnky, časopis či rozhlas, můžete připravit tištěné pozvánky nebo o akci informovat prostřednictvím sociálních sítí. **Tip:** Domluvte se s místními novinami nebo televizí a pozvěte na akci i další lidi z řad široké veřejnosti.
- Průběh akce zdokumentujte a informujte o ní i po jejím skončení (např. prostřednictvím sociálních sítí).
- Vaše projekty nás zajímají! Budeme rádi, když nám dáte vědět, co chystáte, a pošlete nám fotografie z realizace na michaela.malkova@jsns.cz ke zveřejnění na portále JSNS.CZ.

STEJNÉ PŘÍBĚHY, JINÁ JMÉNA

ZADÁNÍ PROJEKTU C: NATÁČENÍ VIDEO NA PODPORU LIDSKÝCH PRÁV

Cíl projektu:

Natočení videa na základě týmové spolupráce a inspirace dokumentárním filmem s lidskoprávní tematikou.

K realizaci projektu je možné využít obličejové masky, které odrážejí vizuál lidskoprávní vzdělávací kampaně **Stejné příběhy, jiná jména**.

Jak na to:

1. Diskutujte o lidských právech a vyberte společně téma, na které byste chtěli ve videu upozornit a probudit tak zájem o danou problematiku u ostatních lidí. Můžete se inspirovat tématem promítaného filmu nebo se zaměřit na porušování lidských práv kdekoliv na světě (stejně tak v ČR nebo přímo ve vaší lokalitě).
2. Seznamte se s následujícími tipy, které vám pomohou vybrat vhodnou formu videa:
  - Kamera nebo mobilní telefon se může stát důležitým prostředkem, který přiblíží váš projekt veřejnosti nebo pomůže informovat o zajímavých tématech. **Nesestříhaný a nekomentovaný záznam** je autentickým svědectvím o událostech a stal se již efektivním nástrojem občanského žurnalismu. Můžete ale také natočený materiál dále upravovat – ze záznamu sestříhat **reportáž**, **krátký dokumentární film** nebo například **sociální spot**.
  - **Sociální spot nebo reklama** mají za cíl informovat, varovat nebo motivovat k nějakému veřejně prospěšnému činu. Jinými slovy – nebudete usilovat o navýšení prodeje žvýkaček, automobilů nebo hypoték, ale o propagaci dobré věci. Při vytváření sociální reklamy se neobejdete bez dobré strategie a kreativního nápadu. Sociální reklamy působí podobně jako ty komerční na emoce a snaží se diváky dojmout nebo rozesmát.

3. Poté si v rámci týmu položte následující otázky a hledejte společně odpovědi:
  - *Jakou formou chceme sdělovat své myšlenky a upozornit na porušování lidských práv?* (rozhovor, reportáž, krátký dokumentární film, sociální spot atd.)

- Jak do svého videa zapojíme práci s obličejovými maskami?
- Jaké bude mít natáčení nároky? (technické, finanční, časové, kapacitní)

4. Zamyslete se nad jednotlivými fázemi projektu a společně hledejte odpovědi na následující otázky:

- Jak dlouho budou trvat přípravy a samotné natáčení? Jak dlouho bude trvat úprava natočeného materiálu?
- Kde budeme video natáčet?
- Kde budeme video zveřejňovat a jak o něm budeme informovat?

Následně si připravte jednoduchý scénář a rozdělte si role v týmu.

5. Zajistěte si potřebnou techniku pro pořízení a upravení videa. Zjistěte, zda má vaše škola nebo někdo ze spolužáků k dispozici videokameru, kterou byste mohli pro projekt využít. Video můžete natočit a upravit i v mobilním telefonu. Vždy si připravte rezervu na paměťové kartě a zkontrolujte, zda máte dostatečně nabitou baterii.
6. Důležité je přemýšlet o tom, kdo a jak vám může pomoci (učitelé, spolužáci, přátelé, rodina). Společně diskutujte a navrhnete různé varianty spolupráce.
7. Přečtete si následující tipy pro natáčení:

Natáčení

- Při natáčení záznamu je vhodné dodržovat základní filmařská pravidla. Video se pak lépe stříhá a působí profesionálněji.
- Na začátku pořizování záznamu vždy nechte zobrazit datum a čas, a to asi na tři vteřiny. Záznam můžete uvést několika stručnými a jasnými větami (například: Je 15. srpna 2014, jsme na Moravském náměstí v Brně, právě sledujeme happening upozorňující na porušování lidských práv v Barmě.).
- Abyste ukázali a také prokázali, kde je záznam pořizován, zaberte do obrazu i výrazný objekt v okolí – budovu, sochu apod.
- Snažte se držet kameru pevně, aby se obraz netřásl.
- Záběr každé z klíčových scén držte alespoň deset sekund bez zaostřování a pohybu obrazu.
- Při pohybu s kamerou neostřete, záběry měňte pomalu a plynule. Zoom využívejte co nejméně.
- Snažte se akci snímat tak z blízka, jak to jen okolnosti dovolují.

DALŠÍ UŽITEČNÁ PRAVIDLA

<p>Kompozice: Každý záběr by měl mít jasnou strukturu/ uspořádání. Co se týká volby popředí a pozadí, vždy zkontrolujte, aby například mluvčímu „netrčel z hlavy“ dřevěný trám.</p>		<p>Hloubka ostrosti: Snímaný objekt má být ostrý. Pokud tedy natáčíte v režimu „auto“, dejte si pozor, aby kamera automaticky neostřila na objekty v pozadí. Pokud natáčíte v režimu „manual“ a ostříte ručně, je třeba stále doostřovat, což vyžaduje cvik a dobrou kameru.</p>
	<p>Panorama a švenkování: Pokud točíte panorama (život na vsi, krajina...), úhel záběru nemá přesáhnout 180 stupňů. Švenk (rychlý pohyb kamerou) by měl mít statický začátek a konec.</p>	
<p>Stativ: Pokud je to možné, používejte stativ. Záběr je klidnější a můžete pak plynule švenkovat či točit panorama. Dobrá kamera „z ruky“ více vtahuje do děje, ale musí se to umět!</p>		<p>Světlo a zvuk: Natáčet byste měli vždy se světlem v zádech, ne proti slunci. Myslete také na zvuk! Většina levných kamer má mikrofon se širokouhlou charakteristikou, což znamená, že mikrofon zabírá i ruchy okolí. To může ovlivnit například rozhovor natáčený na ulici. Dopředu tedy doporučujeme promyslet odpovědi na otázky, co, kde, kdy a jak chcete natáčet, a záběry si před „ostrou akcí“ vyzkoušet nanečisto.</p>
	<p>Žádost o svolení k natáčení: Před začátkem natáčení se nezapomeňte zeptat účastníků na svolení s natáčením a pořizováním záznamů.</p>	

8. Pusťte se do natáčení. Pokud se rozhodnete natáčet rozhovory, natáčejte jich tolik, kolik jen můžete. Většinou se lidé nejdřív zdráhají, ale postupem času se otevrou a rozpovídají. Rozhovory jsou skvělým zdrojem pro zvukové komentáře záběrů z vlastní akce. Myslete na zvuk (vnímejte prostředí, ve kterém natáčíte, snažte se držet mikrofon co nejbližší).

Tip: Zaznamenejte průběh celé akce (přípravu, konání, ukončení), zdokumentujte reakce veřejnosti. Z takového materiálu lze vytvořit příběh – sestříhat, přidat hudbu, komentář, který událost popisuje.

TIP
Základní záběry
Velký celek → Zabírá velký prostor, který kolem sebe vidíme. Doslova zabírá „velké širé lány“. Účinek takového záběru je orientační a informativní.
Celek → Zabírá prostředí a v něm postavy, které se dají od sebe dobře odlišovat. Může působit akčně, protože většinou zaznamenává více jednajících postav.
Polocelek → Přenáší těžiště obrazu na člověka, zabírají se maximálně tři osoby. Zaměřuje se na jednající postavu/postavy, případně je zvýrazňuje.
Polodetail → Jedná se o záběr, který spodní hranicí rámuje člověka nebo jednající postavy v pase. Významově odděluje pozadí, zesiluje kontakt s divákem. Polodetail rozvíjí konflikt, dává poznat vnitřní stav jednajících postav a charakter.
Detail (dvojdetail) → Zabírá jednající postavy z bezprostřední blízkosti. Je to naprostá izolace od prostoru. Emocionálně může působit intimně, slavnostně, pateticky až expresivně.

9. Pokud je třeba, video následně upravte (například sestříhejte reportáž) a zveřejněte. Videozáznam v digitální podobě lze umístit na internet, kde je dostupný všem. Využít můžete sociální sítě nebo stránky zaměřené na občanskou žurnalistiku. Na YouTube se dají k videu vytvořit i titulky v libovolném jazyce.
10. Informujte o vzniku a umístění videa prostřednictvím osobních pozvánek, sociálních sítí, využijte školní nástěnku, rozhlas nebo školní časopis.
Tip: Uspořádejte speciální projekci ve škole, na kterou pozvete další spolužáky, vyučující nebo rodinné příslušníky.
11. Vaše projekty nás zajímají! Budeme rádi, když nám dáte vědět, co chystáte, a pošlete nám videa i fotografie z realizace na michaela.malkova@jsns.cz ke zveřejnění na portále JSNS.CZ.

STEJNÉ PŘÍBĚHY, JINÁ JMÉNA

ZADÁNÍ PROJEKTU D: DOTAZNÍK A ANKETA

Cíl projektu:

Příprava, realizace a vyhodnocení dotazníku nebo ankety zpracovávající konkrétní lidskoprávní téma.

Jak na to:

1. Vyberte si lidskoprávní téma, na které byste chtěli upozornit, a zároveň zjistit názory druhých na danou problematiku. Můžete se inspirovat tématem promítaného filmu nebo se zaměřit na porušování lidských práv kdekoliv na světě (stejně tak v ČR nebo přímo ve vaší lokalitě).
Poznámka: Dotazníkem můžete například zjistit, že to, co vás osobně ve městě hodně pálí, nechává ostatní naprosto v klidu. Může se ale stát, že díky dotazníku odhalíte problémy, o nichž jste na začátku neměli ani páru.
2. Rozhodněte se, jakým způsobem se chcete dotazovat. Můžete se ptát:
  - **napřímo** – obejděte spolužáky (můžete se zaměřit na svoji třídu nebo vyrazit i do ostatních tříd)
  - **pasivně** – umístěte schránku s dotazníkovými listy např. ve školní jídelně
  - **online** – využijte dotazníkové aplikace (např. SurveyMonkey, Google Drive atd.)
3. Připravte si dotazy, vytvořte konkrétní dotazník nebo anketu pro spolužáky a nasbírejte odpovědi.
4. Na závěr dotazník vyhodnoťte a seznamte s výsledky zbytek třídy. Výstupy dotazníku můžete propagovat také v rámci vaší školy – využijte školní rozhlas, noviny nebo nástěnky, anebo s výstupy seznamte širokou veřejnost prostřednictvím svých sociálních sítí, místních novin nebo v rámci veřejné debaty.
5. Vaše projekty nás zajímají! Budeme rádi, když nám dáte vědět a pošlete nám výsledky na michaela.malkova@jsns.cz ke zveřejnění na portále JSNS.CZ.

JSME NA KONCI

Na konci projektu si najděte čas a společně v týmu si odpovězte na otázky:

Podářilo se nám dosáhnout cíle projektu? Případně napište, k jakým změnám došlo.

Co se nám povedlo? Na co jsme pyšní?

Co jsme se naučili?

Co nám projekt dal?

A co nám naopak vzal?

Šli byste do toho znovu? Proč ano nebo proč ne?

Pokud byste projekt rozjžděli znovu, co byste udělali jinak?
